

6. Odpoveď podpredsedníčky vlády a ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky
L. Žitňanskej na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky
A. Verešovej podanú 7. septembra 2016 vo veci otázok k Istanbulskému dohovoru

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 29-09-2016		
Číslo spisu: Listy: 1/2	Prílohy: PRIS-559/2016	
RZ	ZH	LU

podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky

Lucia Žitňanská

Bratislava, 23.09.2016

Číslo: 47135/2016/13

Vážená pani poslankyňa,

dĎakujem Vám za prejavenný záujem o proces prípravy ratifikácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilia voči ženám a domácemu násiliu a boji proti nemu (ďalej len „dohovor“).

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky požiadalo o odklad úlohy predložiť návrh ratifikácie dohovoru do konca júna 2017 vzhľadom na požiadavku Programového vyhlásenia vlády na roky 2016-2020, aby bola k tomuto dokumentu vedená celospoločenská diskusia. Uvedomujúc si spoločenský význam ochrany žien pred násilím, ako aj nedostatok informácií o obsahu tohto dokumentu, sprístupní ministerstvo návrh na ratifikáciu formou medzirezortného pripomienkového konania koncom roka 2016. Domnievam sa, že práve tým sa otvorí priestor na diskusiu ku konkrétnemu materiálu, a to v dostatočnom časovom predstihu. Dovoľujem si Vám tiež pripomenúť, že po konzultáciách s orgánmi štátnej správy a so zástupcami verejnosti v tomto procese, bude návrh musieť byť riadne predložený na rokovanie vlády a následne Národnej rady Slovenskej republiky.

K Vašej otázke k pristúpeniu Európskej únie k dohovoru mi dovoľte na úvod uviesť, že k dnešnému dňu podpísalo dohovor 27 členských krajín, pričom Česká republika návrh na podpis pripravuje. Nie všetky z týchto krajín už dohovor aj ratifikovali, čo je dané i tým, že tento dohovor je veľmi komplexný a vyžaduje zmeny legislatívy a zabezpečenie služieb v rôznych oblastiach ako je prevencia násilia, ochrana obetí trestných činov, trestné právo, občianske právo, migrácia a azyl, vzdelávanie či medzinárodná spolupráca. V čase ratifikácie je totiž už potrebné zabezpečiť súlad s ustanoveniami dohovoru do miery nevyhnutnej pre jeho riadnu implementáciu. Už po podpise však nesmie štát postupovať proti predmetu a účelu zmluvy v zmysle čl. 18 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.

Návrh Európskej komisie o podpise dohovoru a návrh o pristúpení k dohovoru sú verejne dostupné. Dovoľujem si Vás upozorniť, že Európska únia má vlastnú právnu subjektivitu a jej pristúpenie predpokladá i dohovor samotný. Pristúpenie Európskej únie k dohovoru, nie je totožné s pristúpením jej členských štátov. Rovnako je potrebné dodať, že Európska komisia má legislatívnu iniciatívu, avšak neprijíma rozhodnutia zaväzujúce jednotlivé

členské štáty. Tieto návrhy, podobne ako všetky ostatné, musia prejsť procesom zapracovania pripomienok členských štátov počas rokovaní na technickej úrovni v pracovných skupinách, a následne byť schválené na rokovaní ministrov jednotlivých štátov. V tomto prípade sa vyžaduje súhlas kvalifikovanej väčšiny. Na schválenie materiálu sa tiež vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu.

Európska únia môže spravidla pristúpiť k medzinárodným zmluvám len v oblasti svojej výlučnej kompetencie, zverenej členskými štátmi. Môže pristúpiť k zmluve i v oblastiach delenej kompetencie medzi úniou a členskými štátmi, avšak v takom prípade sa vypracováva na pôde Rady Európskej únie dokument, ktorým sa jasne vymedzia právomoci únie a členských štátov formou dohody a v zmysle zásad subsidiarity a proporcionality. Do tejto oblasti spadá i monitoring, ktorý spomínate vo svojej interpelácii. Táto dohoda (tzv. Code of Conduct) tvorí potom prílohu rozhodnutia o pristúpení.

V tejto fáze rokovaní je priskoro určiť, ku ktorým častiam dohovoru bude Európska únia pristupovať, ani ako bude vyzeráť následná spolupráca, nakoľko tieto otázky sú aktuálne otvorené v procese diskusie členských štátov v pracovnej skupine Rady Európskej únie pre základné práva, občianske práva a voľný pohyb osôb.

Počas slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie predsedajú tejto pracovnej skupine zástupcovia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Z pozície predsedajúcej krajiny sa nevydáva národná pozícia, pretože úlohou je vypracovať spoločnú pozíciu členských štátov. Primárna otázka riešená počas rokovaní je práve otázka rozsahu ku ktorému bude Európska únia pristupovať. Tú je potrebné vyriešiť pred schválením návrhu na podpis dohovoru. Následne bude pred schválením rozhodnutia o pristúpení prebiehať diskusia o delení kompetencií a úloh. V porovnateľných prípadoch, ako pri prístupe Európskej únie k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, trval tento proces niekoľko rokov. Návrhy Európskej komisie o rozhodnutí Rady Európskej únie o podpise dohovoru a o pristúpení k dohovoru, je preto potrebné považovať za úvodné, nakoľko ich budú sprevádzať ďalšie dokumenty, ktoré budú vypracovávané v nasledujúcom období.

S pozdravom



Anna Verešová

poslankyňa NRSR

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava